

Ilmastonmuutokseen varautuminen maataloudessa –hanke

Riitta Savikko

Luonnonvarakeskus

Ilmastoviisaat ratkaisut = Palapeliä, omaan tilanteeseen sopivien ratkaisujen etsintää

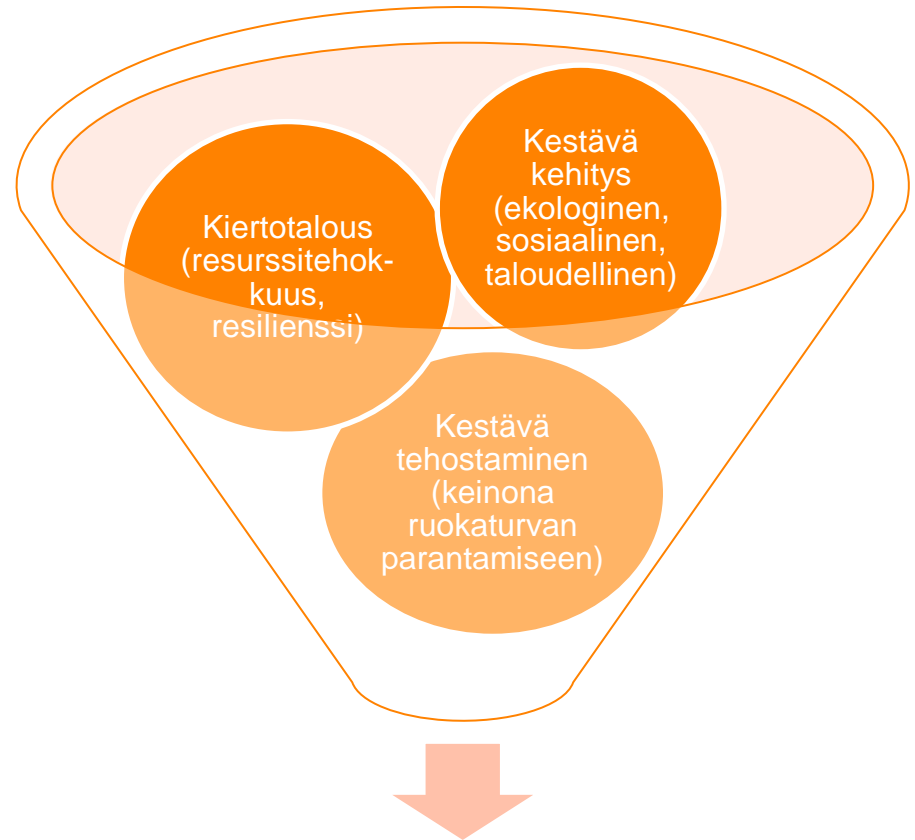
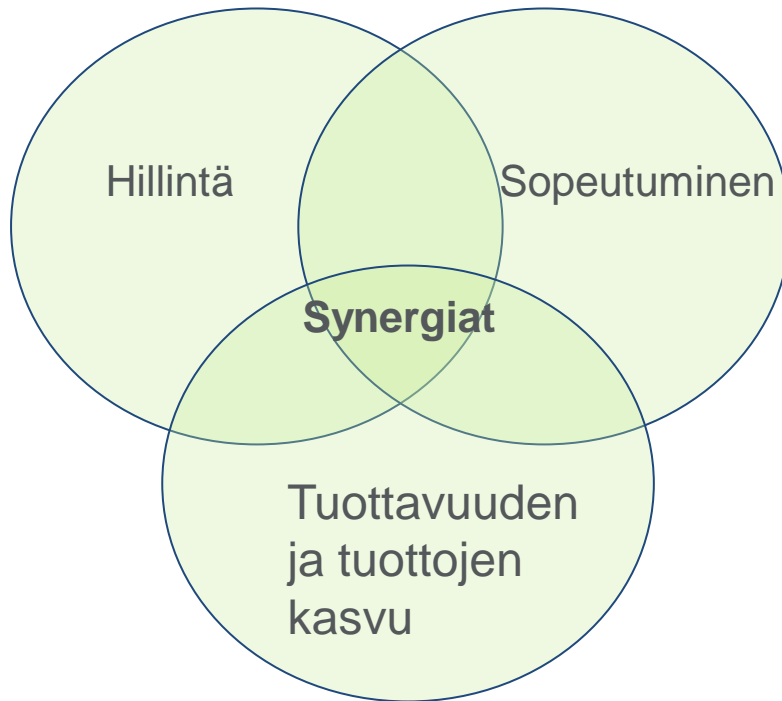

Ilmastoviisaat ratkaisut tukevat sekä ilmastonmuutoksen hillintää että vaikutuksiin sopeutumista.

Paikallisiin oloihin suunnitellut ratkaisut pyrkivät huomioimaan sekä ekologisen, sosiaalisen, kulttuurisen että taloudellisen kestävyysnäkökulmia.

Kuvat: Sari Himanen, Juuso Joonas,
Luken arkisto

Ilmastoviisas maatalous – mitä se voi tarkoittaa? (Climate Smart Agriculture)

Ilmastoviisas maatalous

Maataloudella on ilmastonmuutoksen suhteen monta roolia

- ilmastonmuutoksen vaikutukset tuovat sopeutumistarpeita
- maataloudessa muodostuu kasvihuonekaasupäästöjä
- ratkaisuja ja mahdollisuuksia ilmakehään päästetyn hiilen sitojana maahan ja uusiutuvan energian tuottajana, jotta fossiilienergiariippuvuudesta voidaan irtautua

Lähde: Ollikainen ym. 2014.

Ympäristöllisesti ja sosiaalisesti kestävä ilmastopolitiikka maataloudessa.

Suomen ilmastopaneeli. Raportti 1/2014.

Kuva: Marketta Rinne / Luken arkisto

Tarvitaan monihyötyisiä ratkaisuja

Esimerkiksi

- satovarmuutta ja kannattavuutta varmentava viljelysuunnittelu
- maan kasvukunnon ja hiilivaraston ylläpito
- energia- ja ravinneomavaraisuuden kasvattaminen
- tilayhteistyön tekeminen tai toisten kokemuksista oppiminen
- ilmastoviisas karjatalous

kuva: Erkki Oksanen

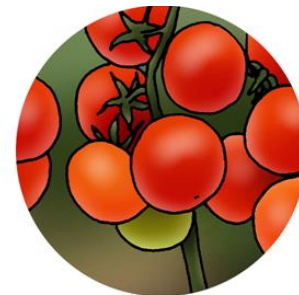

Ilmastomuutokseen varautuminen maataloudessa –hanke

- Rahoitus Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta valtakunnallisena koordinaatiohankkeena 9/2018-8/2021
- 300 000 euroa
- Tapahtumia, materiaaleja ja viestintää ilmastonmuutokseen varautumiseen

www.ilmastoviisas.fi

<https://www.facebook.com/ilmastoviisas/>

kuvat: Ville Heimala

Ilmastonmuutokseen varautuminen maataloudessa –hanke

Työpaketteja

- Ilmastonmuutokseen varautumiseen liittyvien hankkeiden verkottaminen ja teemoittaiset hanketreffit
- Ilmastonmuutokseen varautumiseen liittyvien hankkeiden tukeminen
- Alueellisia tapahtumia maataloille, neuvoille ja opiskelijoille tueksi ilmastonmuutokseen varautumiseen
- Monikanavaista viestintää hanketoimijoiden, viljelijöiden, neuvojen ja opiskelijoiden tueksi ilmastonmuutokseen varautumiseksi

kuvat: Ville Heimala

Tietokortit

Webinaarisarja

Ma 11.2. klo 10-11 Ilmastonmuutos: mikä muuttuu?

Alustajana Antti Mäkelä, ryhmäpäällikkö, Ilmatieteen laitos

Ti 26.2. klo 10-11 Maatalous ja ilmastonmuutos

Alustajana Kaija Hakala, erikoistutkija, Luonnonvarakeskus

To 7.3. klo 10-11 Ruoka ja ilmastonmuutos

Alustajana Merja Saarinen, tutkija, Luonnonvarakeskus

Ti 12.3. klo 10-11 Matkailu ja ilmastonmuutos

Alustajana Seija Tuulentie, erikoistutkija, Luonnonvarakeskus

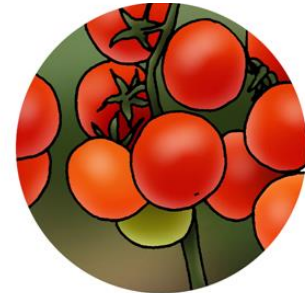
To 28.3. klo 10-11 Energia ja ilmastonmuutos

Alustajana Miikka Salo, tutkijatohtori, Jyväskylän yliopisto

Etäluennon linkki: <https://ucc.vy-verkko.fi/luke/meet/riitta.savikko/VYF9T36S>

Kalvot ja videot

<https://www.ilmase.fi/site/webinaarisarja-ilmastonmuutoksesta-starttaa-ma-11-2-2019/>

kuvat: Ville Heimala

Etäluennot

- Maan kasvukunnon ylläpito
- Alus- ja kerääjäkasvien viljely
- Kierrätysravinteiden käyttö
- Biologinen typensidonta
- Peltojen hiilensidonta
- Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys
- Peltojen vesitalous
- Uudet viljelymenetelmät; päällekkäis- ja sekaviljely
- Tilan energiaomavaraisuus

Kuva: Ville Heimala

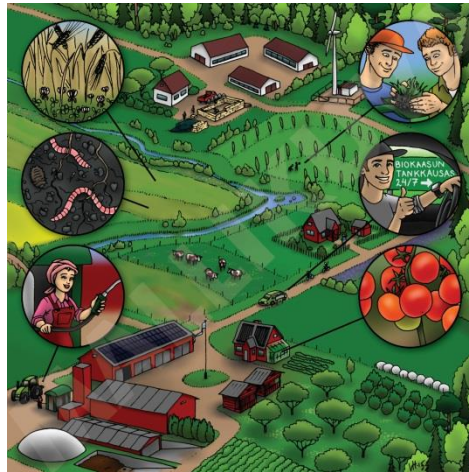
<https://www.ilmase.fi/site/pilottitilat/etaluennot>

Hyviä esimerkkejä maatilojen ilmastotoimista

Mitä mautiloilla voidaan tehdä ilmastoviisaiden ratkaisujen edistämiseksi? Maatilojen ilmastotoimet ovat ilmastomuutokseen varautumista. Varautumiseen kuuluu sekä ennakkoivaa sopeutumista ilmastomuutoksen tuomiin vaikutuksiin että kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä.

Tähän on koottu hyviä esimerkkejä maatilojen ilmastotoimista.

- [Kallelan luomutilan ilmastotoimet Maskussa](#)
- [Puukuidun käyttö maanparannusaineena Repekkalan tilalla Valkealassa](#)
- [Pellon pinnan muotoilulla syyskylvöisten kasvien viljely mahdolliseksi Parikan tilalla](#)
- [Saneerauskasvit parantavat maan kasvukuntoa Alaspään tilalla Perniössä](#)
- [Maan kasvukunnon havainnointia ja kastelierojen määrän selvittämistä sinappitestin avulla Meri-Tuuli ja Vesa Syrjäsen tilalla Karkkilassa](#)
- [Maan hyvä kasvukunto takaa hyvän sadon, myös kaupunkiviljelyssä Helsingissä](#)
- [Maalämpö korvasi öljylämmityksen Pyrhölän tilalla](#)
- [Kuivurin lämmitys hakkeella Myllymäen tilalla Nurmijärvellä](#)

Kuva: Ville Heimala

Esimerkkejä tapahtumista

- 21.3.2019 Kokemäki: Miten maan kasvukunto auttaa viljelijää selviämään erilaisissa sääoloissa?
- 25.3.2019 Helsinki: Peltomaan orgaaninen aines - mitä, missä, milloin? –seminaari
- 1.4.2019 Sastamala: Millä eväillä tuleviin kasvukausiin? Ratkaisuja maan kasvukunnon hoitoon, maatilojen kannattavuuteen ja ilmastonmuutokseen varautumiseen
- 25.4.2019 Erikoiskasvipäivä Leppävirta tai Suonenjoki
- 19.6.2019 Pellonpiennartapahtuma, OPALLife-hankkeen kanssa

Kuva:Elina Nurmi

Kiitos!

Riitta Savikko

riitta.savikko@luke.fi

050 571 4548

www.ilmastoviisas.fi